

Deel 1: VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN

Conform
KB betreffende de Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen d.d. 25-01-2001.
De Wet op het Welzijn d.d. 04-08-1996
Europese Richtlijn 92/57 EEG

Bouwen van een bedrijfsgebouw en aanleg omgeving.

Opdrachtgever:
VDL Vastgoed Belgium nv

Schoolstraat 50 – 8800 Roeselare

Dit veiligheids- en gezondheidsplan werd opgesteld door de veiligheidscoördinator,
Bureau d bv,

Dit veiligheids- en gezondheidsplan moet steeds op de werf aanwezig zijn.

	2/07/2020	Opmaak	Bureau d bv
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Overdracht van de documenten:

-
- 1) Dit veiligheids- en gezondheidsplan, coördinatiedagboek en post interventiedossier werd opgemaakt, bijgehouden en geactualiseerd door de veiligheidscoördinator ontwerp, **Bureau d bv**, en overhandigd aan de afgevaardigde van de bouwheer, **VDL Vastgoed Belgium nv**,

(deze overdracht wordt genoteerd in een Proces-verbaal, die bewaard wordt in het Post-Interventiedossier)

ALHEEMBouw

Woord vooraf

VEILIGHEIDSBELEID EN DOELSTELLING

Het doel van veiligheidscoördinatie is oa. het aantal ongevallen in de bouwsector te verminderen, minder stress, betere werkomstandigheden..... Om dit te bereiken is het noodzakelijk dat alle betrokken partijen actief meewerken en samenwerken om de veiligheid en gezondheid op de werf en tijdens latere interventies te waarborgen.

Alle betrokken partijen (opdrachtgevers, bouwdirecties, coördinatoren, aannemers, nevenaannemers...) hebben de morele plicht al het mogelijke te doen voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers waar wij verantwoordelijk voor zijn.

Op de werf willen wij een veiligheidsbeleid voeren voor het personeel van de aannemers die er tewerkgesteld zijn, door te streven naar optimale arbeidsomstandigheden. Veiligheid vormt een geïntegreerd deel van elke opdracht.

Het naleven van deze veiligheidsvoorschriften is één van de absolute voorwaarden waaronder de werkzaamheden mogen uitgevoerd worden. Het niet naleven van deze voorschriften kan de goede samenwerking tussen de aannemers in gevaar brengen. Daarom zullen alle verantwoordelijken er strikt op toezien dat de regels, zoals ze werden vastgelegd en ondertekend door een verantwoordelijke van elke aannemer, worden nageleefd. Bij het niet naleven van de voorschriften kan overgegaan worden tot een eenzijdige verbreking van het contract met betrokken aannemer.

Het gevoerde beleid is dan ook gesteund op ieders plicht onveilige situaties onmiddellijk te melden indien ze niet zelf kunnen verholpen worden. Het is bijgevolg verboden om in onveilige omstandigheden het werk uit te voeren of te laten uitvoeren.

In het kader van het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (A.R.A.B.), de CODEX en het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (A.R.E.I.) moeten alle veiligheids- en gezondheids-instructies strikt nageleefd worden op de bouwplaats om het voornoemd doel te bereiken.

Het veiligheids- en gezondheidsplan omschrijft beknopt de **noodzakelijke en toepasselijke regels geldig op de werf**, rekening houdend met :

- de uitvoering van het werk
- de wisselwerking van de activiteiten van de verschillende tussenkomende partijen welke gelijktijdig aanwezig zijn op de werf
- de wisselwerking van de activiteiten van de verschillende opvolgende tussenkomende partijen waarbij bij beëindiging van de werken van de éne partij risico's laten bestaan voor de later tussenkomende partij
- de wisselwerking van alle installaties of elke andere activiteit binnenin of in de nabijheid van de werf de uitvoering van eventuele opvolgende werken op de werf.

Het wordt opgesteld en aangepast in overeenstemming met de bepalingen van het **K.B. van 25 januari 2001** betreffende tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

Dit Veiligheids- en Gezondheidsplan moet steeds op de werf aanwezig zijn. Het wordt bewaard in de werfkeet door de bouwdirectie belast met de uitvoering . Iedereen aanwezig op de werf moet er ten alle tijden (tijdens de werkuren) inzicht in kunnen hebben indien ze dat wensen.

Inhoud

1 Algemene Inlichtingen

- 1.1 Werfgegevens
- 1.2 Beschrijving van de werken
- 1.3 Tussenkomende partijen
- 1.4 Belangrijke telefoonnummers

2 RISICO ANALYSES en preventiemaatregelen

- 2.1. Werfinrichting
- 2.2. Afbraak
- 2.3. Grondwerken
- 2.4. Fundering
- 2.5. Structuur
- 2.6. Aanaarding
- 2.7. Dakstructuur- & bedekking
- 2.8. Omgevingsaanleg
- 2.9. Wandafwerking
- 2.10. Vloerbekleding
- 2.11. Riolering
- 2.12. Sanitair
- 2.13. Verwarming
- 2.14. Elektriciteit
- 2.15. Verluchting
- 2.16. Schrijnwerkerij
- 2.17. Smeedwerk
- 2.18. Schilder- & behangwerken
- 2.19. Trappen & balustrades

3 Specificaties betreffende veiligheidsvoorzieningen prijsbieding

- 3.1 Algemeen wetgevend kader
- 3.2 Beoordelingscriteria van de offertes inzake VGP.
- 3.3 Lijst van de documenten die moeten overgedragen worden aan de Coördinator Veiligheid en Gezondheid:
- 3.4 Werfspecifieke aandachtspunten:
 - 3.4.1 Werfafsluiting
 - 3.4.2 Ontmantelingswerken
 - 3.4.3 Interactie met eigenaars
 - 3.4.4 Asbestinventarisatie en verwijdering
 - 3.4.5 Werken op hoogte.
 - 3.4.6 Voorzieningen veiligheid op de werf

4 Organisatie van de Hulpverlening.

- 4.1 Maatregelen in geval van een ongeval
 - 4.1.1 EHBO
 - 4.1.2 Hulpverleners.
 - 4.1.3 Centralisatie in geval van ongeval, brand of alarm
- 4.2 Maatregelen in geval van een arbeidsongeval..
 - 4.2.1 Instructies.
 - 4.2.2 Kennisgeving van arbeidsongevallen.

5 Voorafgaande Kennisgeving.

6 Organisatie van de Veiligheid en Gezondheid.

- 6.1 Organigram aannemers en toelichting inzake Interne communicatie, voorlichting en instructie
- 6.2 Veiligheids- Gezondheids- en Milieucharter.
- 6.3 Rol van de werfleider van een onderneming.
- 6.4 Verplichte veiligheidsvoorschriften na te leven
- 6.5 Taken & verantwoordelijkheden van tussenkomende partijen (niet limitatieve lijst).
- 6.6 Wettelijke keuringen van de arbeidsmiddelen en PBM's

Z Specifieke Preventiemaatregelen.

- 7.1 Werkzaamheden met risico voor brand: vuurvergunning
- 7.2 Werkzaamheden in besloten ruimtes.
- 7.3 Werkzaamheden aan laagspanningsinstallaties.
- 7.4 Graafwerken
- 7.5 Werkzaamheden op hoogtes.
- 7.6 Gebruik van hefwerktuigen.
- 7.7 Werkterreinafbakening, signalering en collectieve beschermingsmiddelen.
- 7.8 Afvalverwijdering en milieuvoorschriften.
- 7.9 Werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en preparaten.

ALHEEMBouw

- Werkformulieren

Kennisgeving aanvang der werken: voorbereid formulier (zie coördinatiedagboek)

Verslag toolbox-meetings: voorbereid formulier (zie coördinatiedagboek)

Lijst Noodnummers (zie definitief veiligheidsplan)

Noodprocedures (zie definitief veiligheidsplan)

Aangifte van arbeidsongeval (zie definitief veiligheidsplan)

- Informatie (zie definitief veiligheidsplan)

Info lijst ongevallenaangifte

Overzicht verplichte controles

Algemene Preventiemaatregelen

Overzicht opdrachten IDPBW

- Werfinrichtingsplannen

	inhoud	Opgemaakt door:	datum
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

- Veiligheidsplannen van aannemers:

	Naam firma - aannemer	ontvangen	opmerkingen
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			

1 Algemene Inlichtingen

1.1 Werfgegevens

Werf	
Bouwen van een bedrijfsgebouw en aanleg omgeving	
Krommebeekpark z/n 8800 Roeselare	Werf-tel. : 051 23 26 11 Werf-fax :
Opdrachtgever:	VDL Vastgoed Belgium nv
Afgevaardigde:	Ir. Peter Wouters
e-mail:	p.wouters@vdlbusroeselare.be
Projectleider:	Stijn Kennis
GSM:	+31 6 29 59 11 44
e-mail:	s.kennis@vdl.nl
aanvang van de werf:	
Voorlopige oplevering van de werf:	duur:
gemiddelde bezetting:	max:

ALHEEMBouw

1.2 Beschrijving van de werken

Op deze bouwplaats zullen volgende bouwwerken worden uitgevoerd:

- **Graafwerken**
- **Grondwerken**
- **Funderings- en verstevigingswerken**
- ~~- Waterbouwkundige werken~~
- ~~- Wegenwerken~~
- **Plaatsing van nutsleidingen; riolen, gasleidingen, elektriciteitskabels,...**
- **Bouwwerken**
- **Montage en demontage van geprefabriceerde elementen, liggers en kolommen**
- **Inrichtings- of uitrustingswerken**
- **Verbouwingswerken**
- **Vernieuwbouw**
- **Herstellingswerken**
- **Ontmantelingswerken**
- **Sloopwerken**
- **Instandhoudingswerken**
- **Onderhouds- schilder- en reinigingswerken**
- ~~- Saneringswerken~~
- **Afwerkingswerkzaamheden behorende bij één of meer van hiervoor vermelde.**

Inbegrepen alle transport van nieuwe bouwmaterialen naar de werf, en afvalprodukten van de werf weg. Voor verdere specificaties van de werken verwijzen wij naar de lastenboeken.

ALHEEMBouw

1.3 Tussenkommende partijen

Bouwdirectie

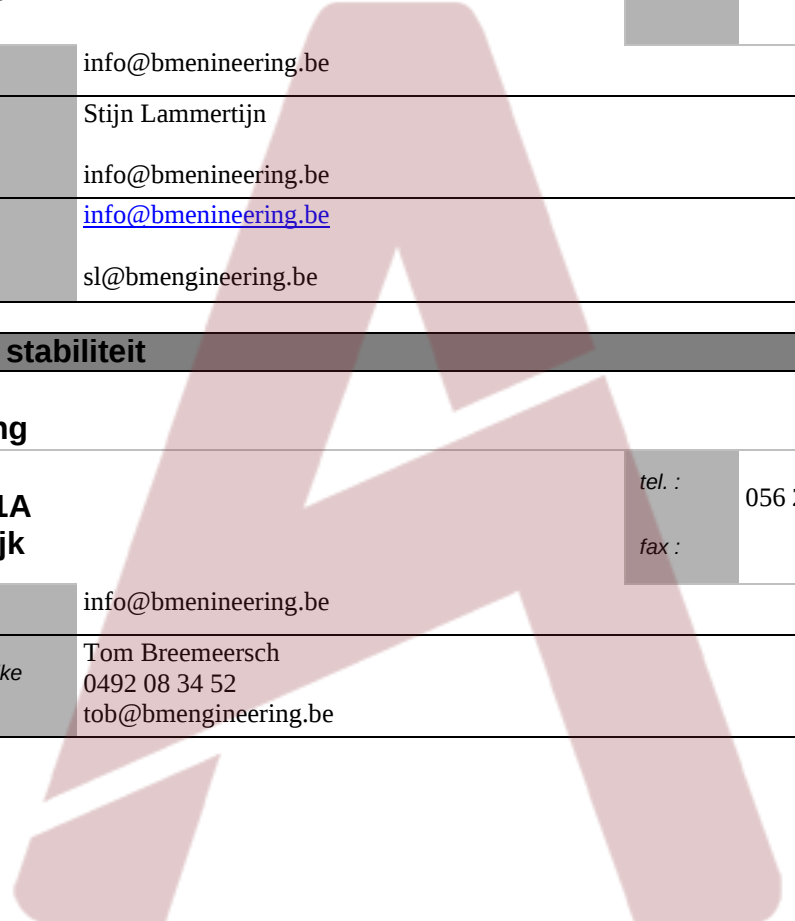
Bouwheer / opdrachtgever	
VDL Vastgoed Belgium nv	
Schoolstraat 50 B-8800 Roeselare	tel. : 051 23 26 11 fax :
e-mail:	p.wouters@vdlbusroeselare.be
Afgevaardigde:	Ir. Peter Wouters
e-mail:	p.wouters@vdlbusroeselare.be
Projectleider:	Stijn Kennis
GSM:	+31 6 29 59 11 44
e-mail:	s.kennis@vdl.nl

Bouwdirectie belast met ontwerp & Bouwdirectie belast met controle

Architect	
Architecten Deryckere, Moerman & Partners bv	
Vlietmanstraat 71 B-8870 Izegem	tel. : 051 30 76 64 gsm :
e-mail	info@demo-architecten.be
Architect:	Dirk Moerman
e-mail:	dirk@demo-architecten.be
Architect:	Levi Deryckere
e-mail:	levi@demo-architecten.be

Studiebureau Technische Installaties	
BM Engineering	
Beneluxlaan 1A B-8500 Kortrijk	<i>tel. :</i> 056 28 26 23 <i>fax :</i>
<i>e-mail:</i>	info@bmenineering.be
<i>Afgevaardigde:</i>	Stijn Lammertijn
<i>e-mail</i>	info@bmenineering.be
<i>Projectverantw.</i>	info@bmenineering.be
<i>e-mail</i>	sl@bmengineering.be

Studiebureau stabiliteit	
BM Engineering	
Beneluxlaan 1A B-8500 Kortrijk	<i>tel. :</i> 056 28 26 23 <i>fax :</i>
<i>e-mail:</i>	info@bmenineering.be
<i>Afgevaardigde / projectverantwoordelijke</i>	Tom Breemeersch 0492 08 34 52
<i>e-mail</i>	tob@bmengineering.be

ALHEEMBouw

Coördinatoren

Coördinator Veiligheid & Gezondheid Ontwerp	
Bureau d bv	
Roeselarewandeling 9 8501 Heule	tel. : 0478 64 72 77 fax : 056 / 50 01 12
e-mail	Info@bureaud.be
Zaakvoester:	Dhr. Donck Kris
Coördinator	Dhr. Donck Kris
GSM Tom	0478 / 64 72 77
Adjunct-Coördinator	Dhr.
GSM	 /

Coördinator Veiligheid & Gezondheid Verwezenlijking	
Bureau d bv	
Roeselarewandeling 9 8501 Heule	tel. : 0478 64 72 77 fax : 056 / 50 01 12
e-mail	info@bureaud.be
zaakvoester	Dhr. Donck Kris
Coördinator:	Dhr. Donck Kris
GSM:	0478 / 64 72 77
Adjunct-coördinator:	Dhr.
GSM:	 /

Energieprestatiegeving (EPB)

EPB	
Bureau d bv	
Roeselarewandeling 9 8501 Heule - Kortrijk	tel. : 0491 11 51 16 fax : 051/ 69 67 76
e-mail	info@bureaud.be

	<i>Verslaggever:</i> <i>GSM:</i>	Jolien Demeulenaere 0491 11 51 16
--	---	--------------------------------------

Andere tussenkomende partijen

Opmetingsbureau / plaatsbeschrijving	
	tel. :
	fax :
e-mail:	
Projectverantwoordelijke:	
e-mail projectverantw.:	

Diensten & leverende maatschappijen

Diensten	Arbeidsgeneeskundige dienst	
	tel. : fax :	
geneeshe(e)r(en):		
Diensten	Externe Dienst Preventie & Bescherming op het werk (EDPBW opdrachtgever)	
	tel. : fax :	
geneeshe(e)r(en):		
Diensten	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg Toezicht op het welzijn op het werk	
	Directie West - Vlaanderen	
	Breidelstraat 3 8000 Brugge	tel. : 050 / 44 20 20 fax : 050 / 44 20 29
e-mail: Tww.west-vlaanderen@werk.belgie.be		
Diensten	N.A.V.B.	
	Nationaal actiecomité voor veiligheid en hygiëne in het bouwbedrijf	
	Koningsstraat 132/4 1000 Brussel	tel. : 02 / 552 05 00 fax : 02 / 552 05 05
afgevaardigde(n):		
Diensten	Water	
	VMW	
	Permanente wachtdienst	tel. : 0800 / 40 244 fax :
e-mail: Info.west.vlaanderen@vmw.be		

Diensten	Electriciteit	
	Fluvius	
	Defecten	tel. : 078 / 35 35 34 fax :
	afgevaardigde(n):	
Diensten	Telefoon	
	Proximus	
	Storingen en technische problemen	tel. : 0800 / 22 700 fax :
	afgevaardigde(n):	
Diensten	Gas	
	Fluvius	
	Defecten	tel. : 078 / 35 35 34 fax :
	afgevaardigde(n):	
Diensten	TV distributie	
	Mixt - ICS	
		Tel.: 0800 / 66 206 015 / 66 66 66 Fax:
	afgevaardigde(n):	

Diensten	Gemeente		
	Gemeentebestuur Roeselare		
	Botermarkt 2 8800 Roeselare		<i>tel. :</i> 1788 <i>fax :</i>
	<i>e-mail</i>	1788@roeselare.be	
	<i>Adres TD & Openbare werken:</i> <i>Diensthooft TD:</i> <i>Tel.:</i> <i>Fax:</i> <i>e-mail:</i>	Adresgegevens gemeentebestuur Botermarkt 2 8800 Roeselare	Tel 1788
	<i>Adres milieudienst:</i> <i>Contactpersoon Milieudienst:</i> <i>Tel. Milieudienst :</i> <i>Tel. Ivan:</i> <i>Fax:</i> <i>GSM:</i> <i>e-mail:</i>	Adresgegevens gemeentebestuur Botermarkt 2 8800 Roeselare	Tel 1788

ALHEEMBouw

Bouwdirecties belast met de uitvoering (+ nevenbouwdirecties)

Aannemers	Aanneming	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
	GSM :	
	Interne preventie adviseur:	
	Werfleider:	
GSM:		
aanvangsdatum werken:	einddatum:	
gemiddelde bezetting:	maximum:	

Aannemers	Aanneming	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
	GSM :	
	Interne preventie adviseur:	
	Werfleider:	
GSM:		
aanvangsdatum werken:	einddatum:	
gemiddelde bezetting:	maximum:	

Aannemers	Aanneming	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
	GSM :	
	Interne preventie adviseur:	
	Werfleider:	
GSM:		
aanvangsdatum werken:	einddatum:	
gemiddelde bezetting:	maximum:	

Onderaannemers

aannemers	Aanneming	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder GSM	
	Interne preventie adviseur:	
	Werfleider GSM	
aannemers	Aanneming	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder GSM	
	Interne preventie adviseur:	
	Werfleider GSM	
ers	aanvangsdatum werken:	einddatum:
	gemiddelde bezetting:	maximum:

ALHEEMBouw

Aannemers	Aannemers	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
GSM :		
Contactpersoon:		
GSM:		

Aannemers	Aannemers	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
GSM :		
Contactpersoon:		
GSM:		

Aannemers	Aannemers	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
GSM :		
Contactpersoon:		
GSM:		

Leveranciers	Leverancier van	
		tel. :
		fax :
	e-mail	
	Zaakvoerder:	
GSM :		
Contactpersoon:		
GSM:		

1.4 Belangrijke telefoonnummers

Ziekenwagen : tel. 100

Brandweer : tel. 100

Politie : tel. 101

Noodnummer via GSM (mogelijk zonder sim-kaart): tel. 112

Veiligheidscoördinator ontwerp en uitvoering : Contactpersoon

Bureau d bvba

Tel: 056 / 50 01 12

Dhr. Kris Donck

GSM: 0478 / 64 72 77

Toezicht op het welzijn op het werk:

Directie West-Vlaanderen

Breidelstraat 3

8000 Brugge

Tel: 050 / 44.20.20 - Fax: 050 / 44.20.29

ALHEEMBouw

2 RISICO ANALYSES en preventiemaatregelen

Voor de risicoanalyse wordt hier de methode van Kinney gehanteerd. Hierbij wordt volgende formule gebruikt:

$$R = W \times B \times E$$

Met

W = Waarschijnlijkheid

W = 0,1	:bijna niet denkbaar
W = 0,2	:praktisch onmogelijk
W = 0,5	:denkbaar, maar onwaarschijnlijk
W = 1	:onwaarschijnlijk, grensgeval
W = 3	:ongewoon maar mogelijk
W = 6	:goed mogelijk
W = 10	:te verwachten

B = Blootstelling

B = 0,5	:zeer zelden (1x per jaar)
B = 1	:zelden (jaarlijks)
B = 2	:soms (maandelijks)
B = 3	:af en toe (wekelijks)
B = 6	:regelmatig (dagelijks)
B = 10	:voortdurend

E = Effect (of ernst) = schade

E = 1	:gering letsel zonder verzuim
E = 3	:belangrijk letsel met verzuim
E = 7	:ernstig, blijvende invaliditeit/chronische aandoening met (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid
E = 15	:zeer ernstig, 1 dode (acuut op termijn)
E = 40	:ramp, meerdere doden

R = Risicoscore en resulterende actie. Nadat de parameters W, B, en E zijn vastgelegd, kan met behulp van het produkt het risico worden gerangschikt in één van de volgende 5 risicoklassen (VGP origineel in kleur: die op de werf aanwezig zal zijn)

R 20	:geen (groen)
20 < R 70	:aandacht vereist (blauw)
70 < R 200	:maatregelen vereist (geel)
200 < R 400	:directe verbetering (oranje)
R > 400	:werken stoppen (rood)

ALHEEMBouw

- 2.1. Werfinrichting
- 2.2. Afbraak
- 2.3. Grondwerken
- 2.4. Fundering
- 2.5. Structuur
- 2.6. Aanaarding
- 2.7. Dakstructuur- & bedekking
- 2.8. Omgevingsaanleg
- 2.9. Wandafwerking
- 2.10. Vloerbekleding
- 2.11. Riolering
- 2.12. Sanitair
- 2.13. Verwarming
- 2.14. Elektriciteit
- 2.15. Ventilatie
- 2.16. Schrijnwerkerij
- 2.17. Smeedwerk
- 2.18. Schilder- & behangwerken
- 2.19. Trappen & balustrades

ALHEEMBouw

3 Specificaties betreffende veiligheidsvoorzieningen prijsbieding

3.1 Algemeen wetgevend kader

Art. 11.- Naast de uitvoering van de opdrachten bedoeld in artikel 18 van de wet is de coördinator ontwerp, inzonderheid, belast met de volgende taken:

4° hij adviseert de personen belast met zijn aanstelling inzake de overeenstemming van het document gevoegd bij de offertes, bedoeld in artikel 30, tweede lid, 1°, met het veiligheids- en gezondheidsplan en stelt hen in kennis van eventuele niet-overeenstemmingen;

Art. 30.- **De opdrachtgever neemt de nodige maatregelen opdat het veiligheids- en gezondheidsplan deel zou uitmaken van, al naargelang het geval, het bijzonder bestek, de prijsaanvraag of de contractuele documenten en daarin als een afzonderlijk en als dusdanig betiteld deel wordt opgenomen. Opdat de maatregelen vastgesteld in het veiligheids- en gezondheidsplan daadwerkelijk zouden kunnen toegepast worden bij de uitvoering van de werken, zorgt hij ervoor dat:**

1° de kandidaten bij hun offertes een document voegen dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin zij beschrijven op welke wijze zij het bouwwerk zullen uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;

2° de kandidaten bij hun offertes een afzonderlijke prijsberekening voegen in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen;

3° de coördinator-ontwerp zijn taak, bedoeld in artikel 11, 4°, kan volbrengen.

Onderafdeling IV.- Specifieke verplichtingen van de aannemers

Art. 50.- Onverminderd de verplichtingen die zij hebben ingevolge andere bepalingen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, **passen de aannemers de algemene preventiebeginselen toe** bedoeld in artikel 5 van de wet, inzonderheid wat betreft:

1° het in goede orde en met voldoende bescherming van de gezondheid in stand houden van de bouwplaats;

2° de keuze van de plaatsing van de werkplekken rekening houdend met de toegangsmogelijkheden tot de werkplekken, en de vaststelling van verplaatsings- of verkeerswegen of -zones;

3° de voorwaarden van intern transport en interne behandeling van de materialen en het materieel;

4° het onderhoud, de controle vóór inbedrijfstelling en de periodieke controle van de installaties en toestellen, ten einde gebreken te voorkomen die de veiligheid en gezondheid van werknemers in gevaar kunnen brengen;

5° de afbakening en inrichting van zones voor definitieve en tussenopslag van verschillende materialen, in het bijzonder wanneer het gaat om gevaarlijke materialen of stoffen;

6° de voorwaarden voor de verwijdering van gevaarlijke materialen;

7° de opslag en de verwijdering of afvoer van afval en puin;

8° de aanpassing van de daadwerkelijke duur van de verschillende soorten werken of werkfasen, afhankelijk van de evolutie van de bouwplaats;

9° de samenwerking tussen de aannemers;

10° de wederzijdse inwerkingen met exploitatie- of andere activiteiten ter plaatse op, of in de nabijheid van, de bouwplaats.

Hiertoe passen zij de voorschriften toe bedoeld in de bijlage III, voor zover er geen specifieke of strengere bepalingen zijn die zijn vastgesteld in uitvoering van de wet.

Art. 51.- In geval van gelijktijdige of achtereenvolgende aanwezigheid op eenzelfde bouwplaats van minstens twee aannemers, met inbegrip van de zelfstandigen, moeten deze samenwerken bij de uitvoering van de maatregelen inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Rekening houdend met de aard van de activiteiten, coördineren de aannemers hun optreden met het oog op de voorkom

ing van en de bescherming tegen beroepsrisico's. Wanneer het gaat om werkgevers moeten deze hun respectievelijke werknemers en hun vertegenwoordigers over deze risico's en de preventiemaatregelen inlichten.

Art. 52.-

§ 1. **De aannemers moeten, overeenkomstig de instructies die zij moeten raadplegen of die zij ontvangen hebben, zorg dragen voor de veiligheid en de gezondheid van de andere betrokken personen, en, indien zij persoonlijk een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, eveneens zorg dragen voor hun eigen veiligheid en gezondheid.**

§ 2. Daartoe moeten zij, overeenkomstig de instructies:

1° op de juiste wijze gebruik maken van machines, toestellen, gereedschappen, gevaarlijke stoffen, vervoermiddelen en andere middelen;

2° op de juiste wijze gebruik maken van de persoonlijke beschermingsmiddelen die zij ter beschikking hebben en die na gebruik weer opbergen;

3° de specifieke veiligheidsvoorzieningen van met name machines, toestellen, gereedschappen, installaties en gebouwen niet willekeurig uitschakelen, veranderen of verplaatsen en deze veiligheidsvoorzieningen op de juiste manier gebruiken;

4° de coördinator-verwezenlijking, de andere aannemers en de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, onmiddellijk op de hoogte stellen van elke werksituatie waarvan zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat ze een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid of de gezondheid met zich meebrengt, evenals van elk gebrek vastgesteld in de beschermingssystemen;

5° bijstand verlenen aan de coördinator-verwezenlijking, aan de verschillende aannemers en aan de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, zolang dat nodig is, om hen in staat te stellen alle taken uit te voeren of aan alle verplichtingen te voldoen die hen met het oog op de bescherming van het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en van de veiligheid en de gezondheid van de andere personen op het werk zijn opgelegd;

6° bijstand verlenen aan de coördinator-verwezenlijking, aan de verschillende aannemers en aan de diensten voor Preventie en Bescherming op het werk, zolang dat nodig is, om alle aannemers in staat te stellen ervoor te zorgen dat het arbeidsmilieu en de arbeidsomstandigheden veilig zijn en geen risico's opleveren voor de veiligheid en de gezondheid binnen hun werkterrein.

Art. 53.- Teneinde hun eigen welzijn op het werk alsook dat van de andere op de tijdelijke of mobiele bouwplaats aanwezige personen te vrijwaren, gebruiken, onderhouden en controleren de zelfstandigen en de werkgevers, die zelf een beroepsactiviteit op de bouwplaats uitoefenen, de arbeidsmiddelen en de persoonlijke beschermingsmiddelen die zij op de bouwplaats inzetten, en laten deze controleren, overeenkomstig de bepalingen van de hierna opgesomde koninklijke besluiten en op dezelfde wijze als de werkgevers hiertoe verplicht zijn:

1° het koninklijk besluit van 12 augustus 1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen;

2° het koninklijk besluit van 4 mei 1999 betreffende het gebruik van mobiele arbeidsmiddelen;

3° het koninklijk besluit van 4 mei 1999 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor het heffen of hijsen van lasten;

4° het koninklijk besluit van 7 augustus 1995 betreffende het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

ALHEEMBouw

3.2 Beoordelingscriteria van de offertes inzake VGP.

De verschillende mogelijke parameters zullen in functie van de prioriteiten van de opdrachtgevers een bepaald gewicht krijgen.

1) De prijs.

Nazien of de prijs in functie van een eenheid is, bv m1 afsluitingen, m2 vangnetten, lengte, breedte, inhoud etc...

Nazien of de inschrijver de opgave van de meetstaat correct gevolgd heeft.

In bijlage is een inschrijvingsformulier ingevoegd.

2) De kwaliteit van de offerte.

De structuur.

De duidelijkheid.

De volledigheid.

...

3) Het organisatorisch actieplan van de inschrijver.

Een voorstel tot aanpak waarin hij aangeeft wat de verschillende technieken en / of methodieken zijn die hij in het kader van onderhavig contract zal aanwenden bij de uitoefening van de risico beoordelingen of preventie taken.

Een planning waaruit blijkt in welke termijn hij zijn taken zal uitvoeren, de ingezette middelen, manschappen en de benodigde dagen. Dit om de totale dagen in te voegen op het daartoe bestemde rekenblad.

De voorstellen van de middelen welke de aannemer zal aanwenden om de uitvoering van het VGP daadwerkelijk te steunen.

De recente en toepasselijke risico analyses van de taken welke de aannemer zal uitvoeren.

4) De praktische bruikbaarheid van de aangebrachte documenten en risico analyses.

5) De beschikbaarheid van een preventie adviseur van de aannemers.

6) Een VCA* of VCA** dat daadwerkelijk in permanente uitvoering is, en kan worden nagekeken.

ALHEEMBouw

3.3 Lijst van de documenten die moeten overgedragen worden aan de Coördinator Veiligheid en Gezondheid:

Documenten die bij de offertebieding moeten gevoegd worden :

- Ingevuld werfreglement & VGM charter (in bijlage)
- Formulier met beschrijving op welke wijze men het bouwwerk zal uitvoeren rekening houdend met het VGP (in bijlage)
- Prijsberekening i.v.m. in bestek en veiligheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en –middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen. (in bijlage)
- Eventueel kopies van veiligheidscertificaten (VCA, ISO)

Documenten die moeten overgemaakt worden aan de coördinator, 21 kalenderdagen voor start van de werken :

- Veiligheidsplan met risicoanalyse, specifiek naar deze werf
- Eerste planning + gegevens verantwoordelijken
- Werfinrichtingsplannen
- Signalisatieplan
- Intern noodplan
- Selectief sloopbestek
- Kopie van jaaractieplan van bedrijf

Documenten die moeten overgemaakt worden aan de coördinator bij de aanvang van de werken :

- Melding voor opening van de bouwplaats (vb in bijlage)
- Intentieverklaring bouwplaatsreglement
- Aanpassingen, gedetailleerde planning der werken, uitvoeringsfasen
- Keuringsattest van de tijdelijke elektrische installatie
- Attesten EHBO-ers+ lijst

Documenten die moeten overgemaakt worden aan de coördinator tijdens de werken :

- Kopie van het Dagboek der werken
- Aangepaste lijst van de onderaannemers
- Keuringsattesten
- Technische fiches (MSDS-fiches) (min. 21 kalenderdagen voor gebruik)
- Kopie van de vuurvergunningen, toolboxen, veiligheidsvoorlichtingen, onthaal werknemers op de werf....
- Attesten van afvalcentra's, stortplaatsen;
- Aangifte van ongevallen (min. 10 kalenderdagen na het ongeval)
- As-buildplannen (min. 21 kalenderdagen na voorlopige oplevering)

ALHEEMBOUW

3.4 Werfspecifieke aandachtspunten:

De kandidaten dienen bij hun offertes een **afzonderlijke prijsberekening** te voegen in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan **bepaalde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en –middelen**.

De kandidaten dienen bij hun offertes **een document** te voegen dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin ze **beschrijven op welke wijze zij het bouwwerk zullen uitvoeren** om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan.

Hiernavolgend worden een aantal werfspecifieke veiligheidsaspecten aangehaald, waarmee rekening dient gehouden te worden bij de prijsbieding of omschrijving.

Deze ontslaan de prijsbieder niet van de verplichting om rekening te houden met alle in dit VGP-plan opgenomen preventiemaatregelen.

(art. 30 KB TMB 25-01-2001)

3.4.1 Werfafsluiting

Bij de aanvang van de werken plaatst de piloot (ruwbouw)aannemer een voorlopige omheining om de bouwplaats af te sluiten. De omheining wordt voorzien van de nodige afsluitbare toegangen.

De omheining wordt voldoende stevig uitgevoerd, onderhouden en zonodig hersteld. Zij wordt voorzien van de nodige signalisatie, verlichting en beveiliging volgens de geldende reglementering. Deze voorzieningen blijven op de werf aanwezig tot het einde van de werkzaamheden, of tot de bouwheer, na advies van architect of veiligheidscoördinator, de expliciete toestemming geeft deze te verwijderen. De beslissing zal opgetekend worden in het coördinatiedagboek.

3.4.2 Ontmantelingswerken

De ontmantelingswerkzaamheden worden steeds uitgevoerd onder leiding van een bekwaam persoon, die vertrouwd is met de bijzondere technieken die de ontmanteling zal vergen. Slechts geschikte en bekwame arbeiders mogen deze werken uitvoeren.

Vanaf het begin van deze werkzaamheden wordt de toegang tot de gevaarlijke gedeelten van de bouwplaats verboden door aangepaste en goed zichtbare berichten, afsluitingen en andere aangepaste middelen. Enkel de door de verantwoordelijke toegelaten personen mogen de gedeelten betreden.

Er dient een checkup te gebeuren of alle nutsleidingen afgesloten zijn. Aannemer zal werken met de nodige en wettelijke voorzorgsmaatregelen en voorzichtigheid in de omgeving van nutsleidingen en hun bijhorende installaties. Ook dient aannemer gebruik te maken van de vereiste beschermingen voor de bestaande en te behouden nutsleidingen.

Tijdens de ontmanteling van de te slopen gedeelten zal er moeten op gelet worden dat de veiligheidszone zo uitgezet is dat noch onbevoegden, noch intervenanten op de bouwplaats zich in de gevarenzones bevinden rekening houdend met instorting van de constructie. Eveneens zal er moeten toegezien worden op het behoud van de stabiliteit van de naburige constructies gedurende de hele duur van de werken.

De aannemer dient de nodige voorzorgen te treffen opdat de stevigheid van het gebouw niet in het gedrang komt. Hij plaatst stutten en schoren waar de werken dit vereisen. Indien de ingenieur of architect het plaatsen van bijkomende stutten eist, zal de aannemer hier geen verhaal tegen inbrengen. Dit geldt ook voor alle nodige werken om de veiligheid en het gemakkelijk verkeer op de bouwplaats te verzekeren.

- Waterafvoer:

De bouwdirectie belast met de uitvoering treft alle nodige maatregelen om te zorgen dat het regenwater niet in de onafgeschermd zones terecht komt en geen hinder veroorzaakt voor de omringende gebouwen.

3.4.3 Interactie met eigenaars

De aannemer houdt in het bijzonder rekening met de toegankelijkheid van de naastliggende gebouwen. De aannemer zal zo veel mogelijk rekening houden in zijn planning van de werken met de verzuchtingen van de eigenaars van de naastliggende gebouw.

De gebouwen moeten permanent bereikbaar blijven. Hiervoor moet er een doorgang voorzien worden die personen ongehinderd doorgang verleent. De opstappen mogen niet te groot worden. Hiertoe kan een verhoog voorzien worden waar dit nodig geacht wordt. Ook moet plasvorming voor vermeden worden.

3.4.4 Asbestinventarisatie en verwijdering

De asbestinventarisatie deelt mee dat er enkele materialen asbest in gebonden toestand bevatten. Het gaat hier over een heel beperkt en specifiek aspect ten aanzien van het volledige dossier en is vooraf kenbaar gemaakt door de bouwheer ter bescherming van de uitvoerders. Een voorzichtige verwijdering zonder deze materialen te breken en afvoer naar erkende stortplaats is hier van toepassing.

De asbestverwijdering gebeurt volgens voorschriften en richtlijnen uit de asbestinventarisatie. De grondregel is voorkoming van stofvorming. Hou de 7 regels in acht bij het verwijderen van asbest:

- Werk heel voorzichtig:
- Maak het materiaal nat:
- Gebruik geen sneldraaiend materiaal:
- Zorg voor goede ventilatie
- Gebruik aangepast beschermingsmateriaal:
- Verwijder na het werk zoveel mogelijk het materiaal:
- Maak uzelf grondig schoon

3.4.5 Werken op hoogte.

Gevelafwerking

Zowel de dakrandafwerkingen en het plaatsen van de regenwaterafvoeren zijn werken met een "valgevaar". Het is aan te raden de gevelafwerking te laten uitvoeren na het realiseren van de structuur, en deze werken aansluitend op elkaar te laten gebeuren. (dus niet mee opgaand op metselen van gevelmetselwerk).

Werken op hoogte

Vermits de dakwerken een valgevaar met zich meebrengen van meer dan 2 meter moet er een collectieve valbeveiliging voorzien worden. Zoniet moet overgegaan worden tot individuele valbeveiliging. Deze voorzieningen blijven op de werf aanwezig tot het einde van de werkzaamheden, of tot de bouwheer, na advies van architect of veiligheidscoördinator, de expliciete toestemming geeft deze te verwijderen. De beslissing zal opgetekend worden in het coördinatiedagboek.

3.4.6 Voorzieningen veiligheid op de werf

De aannemer dient in het bijzonder rekening te houden met het feit dat collectieve preventiemaatregelen dienen behouden te worden voor de duur dat het gevaar blijft bestaan. Hij mag in geen geval dergelijke beschermingsinrichtingen wegnemen zonder daartoe gemachtigd te worden n.a.v. een beslissing genomen in het coördinatiedagboek.

nota:

De verslagen opgemaakt door de veiligheidscoördinator ontwerp maken intergraal deel uit. Eventuele beslissingen of veranderingen worden opgenomen in bestek van de bouwdirectie belast met ontwerp, na samenspraak met de opdrachtgever.

Teneinde een aantal praktische afspraken te maken zullen deze punten worden besproken met de bouwdirectie, aannemer en VCV voor de aanvang der werken.

Aannemer nodigt alle partijen (bouwheer, architect, ingenieur en VCV) minimum 14 kalenderdagen voor aanvang der werken uit

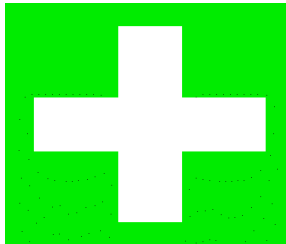
4 Organisatie van de Hulpverlening.

4.1 Maatregelen in geval van een ongeval

4.1.1 EHBO

Het lokaal voor de eerste hulp bij ongevallen bevindt zich in de burelen blok van de bouwdirectie belast met de uitvoering en wordt door hem ingericht.

Dit lokaal moet aangeduid worden met het reglementaire pictogram (wit kruis op een groene achtergrond) en moet uitgerust zijn met:

- een gebruiksklare draagberrie
- twee dekens
- twee aluminium dekens
- twee verbandkoffers waarvan één met de reglementaire minimuminhoud volgens het ARAB en één met de inhoud die aangevuld en afgestemd is op de specifieke werf behoeften en die samengesteld wordt na overleg en advies van de arbeidsgeneesheer en met het opdrachtgevend bestuur.

Dit lokaal is gemakkelijk toegankelijk met een draagberrie en vlot bereikbaar voor de hulpdiensten. Indien voor sommige activiteiten wel bepaalde voorzorgsmiddelen noodzakelijk zijn dan zal dit opgegeven worden in het desbetreffende V&G-plan. Het eerste hulpmateriaal moet steeds bereikbaar zijn tijdens de werkuren. Verder moet het EHBO lokaal beantwoorden aan de wettelijke voorschriften betreffende verwarming, netheid, stromend water, enz...

Elke onderaannemer dient in orde te zijn met de regelgeving ter zake, hoewel hij desbetreffend eventueel kan afspreken met de hoofd (piloot-)aannemer voor het gemeenschappelijke gebruik van diens voorzieningen.

Het adres en het telefoonnummer van de plaatselijke eerste hulp post, de dichtsbijzijnde kliniek en de eenvoudig bereikbare huisdokter moeten duidelijk zichtbaar zijn aangegeven. (zie bijlage)

4.1.2 Hulpverleners.

Minstens één gekwalificeerde E.H.B.O.-hulpverlener is permanent op de bouwplaats aanwezig, zodra er ongeveer 20 werknemers gelijktijdig op de bouwplaats aanwezig zijn. **De namen van de eerste hulpverleners aanwezig op het terrein + naam van het hoofd van de interne veiligheidsdienst van deze werf zullen aan iedereen kenbaar gemaakt worden. Deze worden vermeld op alle uithangende documenten en wordt vermeld bij iedere nieuwe aankomst van een aannemer (veiligheidsvoorlichting; zie vroeger).** Er wordt ook nota van genomen in het coördinatiedagboek.

Iedere aannemer wordt hierbij niet ontslagen van zijn verplichting om vanaf twintig tewerkgestelde werknemers op de bouwplaats (onderaannemers inbegrepen), een E.H.B.O.-hulpverlener op de bouwplaats te hebben.

4.1.3 Centralisatie in geval van ongeval, brand of alarm

Elke handeling of beslissing bij een arbeidsongeval zal worden medegedeeld aan de werfleider van de bouwdirectie belast met uitvoering. Hij moet over alle gegevens beschikken die gevraagd kunnen worden bij een ongevalonderzoek hetzij intern, hetzij extern.

Elk arbeidsongeval wordt tevens terstond gemeld aan het opdrachtgevend bestuur, de veiligheidscoördinator en de bouwdirectie belast met uitvoering. Wanneer een brand of een verdacht voorwerp ontdekt wordt, hetzij op het werfsterrein zelf hetzij in de nabijheid ervan, moet eveneens onmiddellijk het opdrachtgevend bestuur, veiligheidscoördinator en de bouwdirectie belast met uitvoering op de hoogte gesteld worden.

4.2 Maatregelen in geval van een arbeidsongeval..

4.2.1 Instructies.

Bij een arbeidsongeval wordt onmiddellijk een hulpverantwoordelijke op de werf verwittigd, met vermelding van de ernst van het ongeval en de plaats. (zie bijlage)

Om de bescherming te verzekeren van het slachtoffer, de getuigen en van uzelf.

HAAST U **NIET** naar het slachtoffer vooraleer de situatie ontleed te hebben.

IDENTIFIEER VOOREERST ALLE NOG AANWEZIGE RISICO'S :

- Verplettering, elektrisering en/of elektrocutie, brand, explosie, verstikking, verdrinking.
- Aandacht voor niet zichtbare risico's bij eerste ontmoeting (elektrisering, verstikking, ...)

Bij een niet ernstig arbeidsongeval zal de hulpverlener het slachtoffer verzorgen, en eventueel doorverwijzen naar dokter of ziekenhuis.

Bij een ernstig arbeidsongeval zullen de eerste zorgen (afdekken van slachtoffer...) door de hulpverantwoordelijke ter plaatse gegeven worden. Alvorens worden de hulpdiensten verwittigd. De nodige maatregelen worden getroffen om deze naar de plaats van het ongeval te begeleiden.

Bij twijfels over de staat van het slachtoffer (bijvoorbeeld na val van hoogte en/of risico's voor de wervelkolom) het slachtoffer niet verplaatsen maar wachten op de hulpdiensten of de gekwalificeerde hulpverlener.

4.2.2 Kennisgeving van arbeidsongevallen.

Ernstige arbeidsongevallen moeten onmiddellijk gemeld worden door de werfleider aan het opdrachtgevend bestuur, bouwdirectie belast met controle en de veiligheidscoördinator.

Wie, wanneer en hoe verwittigen bij een ongeval:

Ongeval op het werk:

Niet ernstig ongeval:

Arbeidsongevallenverzekeraar (10 dagen)

Ernstig ongeval: (**Art. 26, § 4 – KB 24.02.05**)

- Arbeidsongevallenverzekeraar (10 dagen)
- **ONMIDDELIJK** door de werkgever aan de ambtenaren belast met het toezicht op het welzijn op het werk als het gaat om een dodelijk ongeval of ongeval met blijvend letsel (**Art. 26, § 4 – KB 24.02.05**)
- Voor ernstige ongevallen met tijdelijk letsel volstaat het om een omstandig verslag te bezorgen aan de ambtenaar belast met het toezicht op het welzijn op het werk binnen de 10 dagen.

Ongeval op de weg van en naar het werk:

Arbeidsongevallenverzekeraar (10 dagen)

Van elk ernstig ongeval op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, overkomen aan een aannemer die er zelf een beroepsactiviteit uitoefent, doet de **bouwdirectie belast met de uitvoering** aan de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar onmiddellijk een kennisgeving (zie bijlage)

Van elk arbeidsongeval dient er een volledig verslag opgesteld te worden door de betrokken werkgever of zijn preventieadviseur en overgemaakt worden aan de veiligheidscoördinator.

Tijdens de maandelijkse veiligheidscoördinatievergaderingen zullen de arbeidsongevallen besproken worden (aantal ongevallen, aantal verloren kalenderdagen t.g.v. arbeidsongevallen, gepresterde arbeidsuren zijn noodzakelijk voor berekening van frequentie- en ernstcijfer).

Maatregelen nemen om herhaling van elk gelijkwaardig ongeval te voorkomen

Meldingsformulier arbeidsongevallen: Zie bijlage

Documenten: - ongeval aangifteformulier

Bij werkhervatting

- ongeval instructieblad na samenspraak tussen de werf leiding, de preventieadviseurs en de veiligheidscoördinator
- kopieën klasseren in de coördinatiedagboek op de werf
- werkhervatting is niet toegelaten zonder genezingsattest
- waarschuwen van de werfleider indien de afwezigheid meer dan 1 week bedroeg.

5 Voorafgaande Kennisgeving.

De **bouwdirectie belast met de uitvoering** doet een voorafgaande kennisgeving der werken.

De voorafgaande kennisgeving wordt ten minste vijftien kalenderdagen vóór het begin van de werken op de bouwplaats gedaan aan de met het toezicht inzake arbeidsveiligheid belaste ambtenaar.

Een kopie van de voorafgaande kennisgeving moet zichtbaar op de bouwplaats worden aangeplakt ten minste tien kalenderdagen vóór het begin van de werken.

Alle fysieke personen dienen te worden ingevuld: Kris Donck (Veiligheidscoördinator)

Deze voorafgaande kennisgeving dient te allen tijde te worden geactualiseerd:

Hoofdaannemer noteert zijn onderaannemers voor hun aanvang der werken en bezorgt een kopie aan technische inspectie en aan veiligheidscoördinator. Deze kennisgeving dient vervolgens op een goed zichtbare plaats op de werf te worden uitgehangen.

Nevenaannemers dienen zelf hun gegevens te noteren op de kennisgeving voor hun aanvang der werken en vervolgens eveneens doorsturen naar technische inspectie en veiligheidscoördinator.

ALHEEMBouw

6 Organisatie van de Veiligheid en Gezondheid.

6.1 Organigram aannemers en toelichting inzake Interne communicatie, voorlichting en instructie

1. Betrokken Aannemers :

De bouwdirecties belast met uitvoering dienen voor de aanvang der werken een lijst met de onderaannemers en hun coördinaten over te maken aan de veiligheidscoördinator. Deze lijst wordt verwerkt in dit document.

2. Onthaal van de werknemers op de bouwplaats.

Elke werknemer die op de bouwplaats wordt tewerkgesteld wordt door zijn werkgever (of aangestelde) geïnformeerd omtrent de veiligheids- en gezondheidsvoorschriften die gelden op de bouwplaats. Deze opleiding moet gericht zijn op de werkpost of de functie.

3. Veiligheidsvoorlichting :

Elke persoon die op deze bouwplaats werkzaamheden moet uitvoeren zal minstens voor de aanvang van z'n activiteiten, en verder minimum éénmaal per jaar, een veiligheidsvoorlichting bijwonen gegeven door de bouwdirectie belast met uitvoering.

Veiligheidsvoorlichting bijeenkomsten verschaffen minstens volgende informatie:
een algemene sensibiliserende informatie omtrent de veiligheid op de bouwplaats en de op hen toepasselijke preventiemaatregelen, opgenomen in dit veiligheidsplan.

4. Toolboxmeetings :

De toolboxmeetings voor operationeel personeel worden minstens éénmaal per maand, per ploeg, gehouden met de eigen werknemers en/of met de werknemers uit de onderaannemingen. Indien een aannemer niet deelneemt aan de toolboxmeeting van de Bouwdirectie belast met de uitvoering, dan moet hij die zelf organiseren.

Wanneer moet dit gebeuren: minstens éénmaal per maand ... en bij de aanvang van NIET – routine risicohoudende activiteiten

De leidinggevende maakt kort verslag op, met aanwezigheidslijst, en overhandigt een kopie aan de veiligheidscoördinator. (blanco-verslagen bevinden zich in coördinatiedagboek en Veiligheids- en gezondheidsplan)

5. De Coördinatiestructuur :

Een coördinatiestructuur is niet van toepassing vermoedelijk werkvolume < 5000 mandagen en bouwwaarde < 2,5 miljoen euro. De veiligheid wordt op de wekelijkse werfvergadering besproken, en het verslag wordt opgenomen in het coördinatiedagboek

6. Planning der werken:

Alle werken dienen uitgevoerd te worden volgens een vooraf opgestelde planning. De Bouwdirectie belast met uitvoering stelt deze planning op van de verschillende uitvoeringsfasen en houdt ze bij.

De planning der werken wordt vooraf voorgelegd en besproken.

Deze planning wordt bijgehouden in het coördinatiedagboek en uitgehangen in het bureel voor vergaderingen tijdens de uitvoering. Deze totale uitvoeringsplanning zal tijdens de uitvoering wekelijks aangevuld en geactualiseerd worden, na bespreking met de verschillende directies.

6.2 Veiligheids- Gezondheids- en Milieucharter.

Vóór de gunning der werken

Iedere aannemer moet **bij zijn offerte** een veiligheids-, gezondheids- en milieucharter voegen, conform het artikel 29 van de Wet op het welzijn. Dit VGM-charter wordt voorgelegd aan en goedgekeurd door de opdrachtgevend bestuur, bouwdirectie belast met ontwerp en de veiligheidscoördinator –ontwerp.

Dit VGM-charter wordt, alvorens de werkzaamheden te starten, door de aannemer ook voorgelegd aan en goedgekeurd door de projectleider en veiligheidscoördinator -verwezenlijking.

Na de gunning der werken

Iedere gecontacteerde (onder)aannemer moet **alvorens zij hun werkzaamheden starten** (min. 14 kalenderdagen) een VGM-charter indienen bij veiligheidscoördinator –verwezenlijking.

In de mate van het mogelijke zullen, nog vóór de uitvoering van de werkzaamheden, de werkgever, de verantwoordelijke van de aannemer en/of hun preventieadviseur uitgenodigd worden op een veiligheidsvergadering. Dit VGM-charter zal bij deze gelegenheid worden besproken en goedgekeurd.

Inhoud van het VGM-charter

Dit VGM-charter bevat minstens de gegevens vermeld in de modelovereenkomst, aangevuld met een ontwerp van planning van de door hem uit te voeren werkzaamheden of bouwactiviteiten alsmede met de hiermee overeenkomstige risicoanalyses.

De ontwerpplanning geeft minstens het chronologisch verloop van de werkzaamheden weer.

De risicoanalyse geeft de werkmethodes en de middelen, de mogelijke risico's inherent aan de werkzaamheden en omschrijft de preventiemaatregelen die de niet aanvaardbare risico's tot een minimum of tot een aanvaardbaar niveau zullen herleiden.

Kopie van de vereiste keuringsattesten zullen bij het VGM-Charter gevoegd worden.

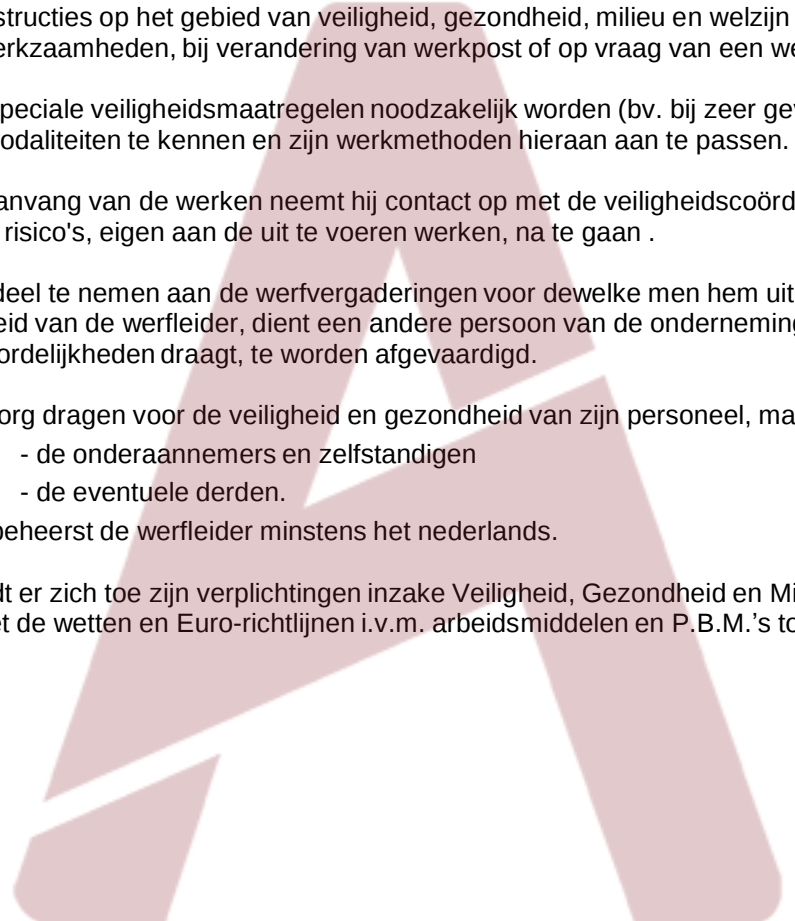
Het VGM-charter = plechtige verklaring of overeenkomst, conform art 29 van de wet op het welzijn

ALHEEMBouw

6.3 Rol van de werfleider van een onderneming.

- a) De werfleider is verantwoordelijk voor het toepassen van de preventiemaatregelen, in het bijzonder:
- de wijze waarop alle werkzaamheden worden uitgevoerd en voor het nemen van de maatregelen voor het bewerkstelligen van een zo goed mogelijke arbeidsveiligheid.
 - het naleven van de bepalingen, opgesomd in het lastenboek & VGP, op zijn werf.
 - de aanwezigheid van voldoende middelen om de werken veilig te kunnen uitvoeren.
 - de instructies op het gebied van veiligheid, gezondheid, milieu en welzijn geven, bij aanvang van de werkzaamheden, bij verandering van werkpost of op vraag van een werknemer.
- Indien speciale veiligheidsmaatregelen noodzakelijk worden (bv. bij zeer gevaarlijke werken), dient hij de modaliteiten te kennen en zijn werkmethoden hieraan aan te passen.
- b) Vóór de aanvang van de werken neemt hij contact op met de veiligheidscoördinator om samen de specifieke risico's, eigen aan de uit te voeren werken, na te gaan .
- Hij dient deel te nemen aan de werfvergaderingen voor dewelke men hem uitnodigt en bij afwezigheid van de werfleider, dient een andere persoon van de onderneming, die dezelfde verantwoordelijkheden draagt, te worden afgevaardigd.
- c) Hij moet zorg dragen voor de veiligheid en gezondheid van zijn personeel, maar ook van:
- de onderaannemers en zelfstandigen
 - de eventuele derden.
- Daarom beheerst de werfleider minstens het Nederlands.
- d) Hij verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake Veiligheid, Gezondheid en Milieu strikt na te leven en hij moet de wetten en Euro-richtlijnen i.v.m. arbeidsmiddelen en P.B.M.'s toepassen.

ALHEEMBOUW

6.4 Verplichte veiligheidsvoorschriften na te leven

Deze voorschriften doen geen afbreuk aan de verplichtingen die voortvloeien uit:
de wetten en reglementen van toepassing in België op het gebied van de arbeidsveiligheid en milieu op datum van uitvoering van het contract,
de voorschriften van het ARAB, de CODEX en het AREI,
de voorschriften van VLAREM.

De controle op de naleving van de veiligheidsvoorschriften gebeurt door de hiërarchische lijn.

De opdrachtgever en / of de veiligheidscoördinator en / of bouwdirectie belast met controle behouden zich het recht voor iedere persoon die de veiligheidsvoorschriften niet naleeft, andere personen in gevaar brengt of die onder invloed van drank of overdreven medicatie is weg te zenden en hem de toegang tot de werf te ontfemen.

De opdrachtgever, bouwdirectie belast met controle en de veiligheidscoördinator hebben steeds het recht:

de werkzaamheden en de naleving van de verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid te controleren;

na in gebreke stelling van de aannemer, de werkzaamheden te stoppen indien naar haar mening het materieel, de werktuigen en / of werkmethode zelf of de wijze van uitvoering **onaanvaardbare risico's inhouden** voor de mens, uitrusting of omgeving.

De werkzaamheden mogen slechts opnieuw hervat worden nadat de aannemer bewezen heeft bekwaam te zijn om in normale en veilige omstandigheden te werken.

om zelf de nodige maatregelen inzake veiligheid en gezondheid te treffen, op kosten van de aannemer die in gebreke is gebleven, in de hierna opgesomde gevallen indien de aannemer **zijn verplichtingen niet of gebrekkig nakomt**, nl. :

-
1. plaatsen /instandhouden van collectieve beschermingsmiddelen tegen val uit de hoogte;
 2. beschoeien van sleuven of aanleg van talud, bij een diepte van meer dan 1,2 m;
 3. opruimen van afval dat de door- en uitgangen verspert en het gevaarlijk afval;

Iedere werknemer heeft de plicht tekortkomingen of onveilige situaties, waarvan hijzelf de oorzaak niet is, onmiddellijk (schriftelijk) te melden. Elke melding zal met de nodige aandacht door de opdrachtgever of de veiligheidscoördinator worden geregistreerd in het coördinatiedagboek. De noodzakelijke acties zullen ondernomen worden om een bevredigende oplossing te bieden voor het gestelde probleem. Indien de oplossing als onvoldoende wordt ervaren, zal het punt besproken worden tijdens de eerstvolgende veiligheidsvergadering op de bouwplaats.

ALHEEMBouw

6.5 Taken & verantwoordelijkheden van tussenkomende partijen (niet limitatieve lijst).

Hiervoor wordt verwezen naar het KB 25/01/2002 'Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen', Welzijnswet 4/08/1996.....

Taken en verantwoordelijkheden (niet limitatieve lijst)	
Bouwheer-opdrachtgevend bestuur	Aanstellen coördinator ontwerp en betrekken ervan bij verloop van ontwerp
	Aanstellen coördinator verwezenlijking en betrekken ervan bij verloop van bouwwerk
	Overhandigt VGP, PID en coördinatie-dagboek aan coördinator verwezenlijking
	Controleert de coördinator uitvoering, de coördinatie en de samenwerking
	Overhandigt eventueel bestaand PID-dossier aan coördinator
Bouwdirectie belast met ontwerp	Overhandigen plannen aan coördinator
	Inlassen VGP in prijsaanvraagdossier
	Integreren opmerkingen veiligheids-coördinator in ontwerp
Veiligheidscoördinator ontwerp	Opstellen VGP + aanpassen volgens wijzigingen aan het ontwerp
	Elementen uit VGP overmaken aan betreffende tussenkomende partijen
	Adviseren inzake bijgevoegde document bij offertes i.f.v. VGP
	Openen van coördinatieboek
	Openen van PID
	Overmaken van VGP, CD en PID bouwheer (opdrachtgevend bestuur)
Veiligheidscoördinator verwezenlijking	Aanpassen VGP
	Aanvullen dagboek
	Maatregelen en opmerkingen naar aannemers
	samenroepen van coördinatiestructuur.
	Aanvullen van PID
	Coördinatie tussen verschillende aannemers
	Treffen van (onvoorziene) veiligheidsmaatregelen
	Controle op bouwplaatsvoorzieningen
Bouwdirectie belast met uitvoering – Aannemer(s)	Voorstel werkwijzen en prijsbieding van te nemen veiligheidsmaatregelen a.d.h.v. Veiligheids en Gezondheidsplan.
	Opmaak coördinatie eigen onderaannemers rekening houdend met planning
	Voorafgaande kennisgeving aan administratie (bouwdirectie belast met uitvoering)
	Toepassen VGP
	Toepassen algemene preventiebeginselen
	Weert onveilige aannemers
	Afsluiten overeenkomst met onderaannemers i.v.m. nakomen van verplichtingen inzake welzijn op het werk
	Neemt passende maatregelen indien onderaannemers hun verplichtingen niet nakomen
	Past de reglementering inzake PBM en arbeidsmiddelen toe
	Doet aangifte van arbeidsongevallen aan de Technische Inspectie & andere bevoegde instanties
	Organiseert toolbox-meetings en veiligheids-voorlichtingen en steekt verslag bij CD.

+ In bijlage tabel: taken IDPBW

Bouwdirectie belast met uitvoering zorgt ervoor dat zijn onderaannemers deze maatregelen naleven, hij doet dit via hun onderlinge schriftelijke overeenkomst (Welzijnswet art. 29).

6.6 Wettelijke keuringen van de arbeidsmiddelen en PBM's

Bijzondere aandacht dient besteed aan de hiernavolgende wettelijke opdrachten:

- a) de periodieke keuring van hefwerktuigen en het hijsgereedschap;
- b) de keuring van installaties conform het voorkomingsbeleid zoals voorzien in de Wet op het welzijn en zijn uitvoeringsbesluiten, meer bepaald in de wetgeving inzake de **Arbeidsmiddelen**.
- c) Het gelijkvormigheidsonderzoek van **elektrische installaties** conform de artikelen 270 en 272 van het AREI (Algemeen reglement op de elektrische installaties).
- d) de keuring van de PBM's conform de bepalingen in de Wet op het welzijn en zijn uitvoeringsbesluiten, en meer bepaald in de wetgeving betreffende de **Persoonlijke beschermingsmiddelen**.

ALHEEMBouw

7 Specifieke Preventiemaatregelen.

Deze maatregelen vloeien voort uit werkzaamheden, o.a. vermeld in art. 26 §1 van het K.B. van 03.05.1999

- 1° gevaren van bedelving, wegzinken of vallen bloot stellen, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werken of van de toegepaste procédés of door de omgeving zoals:
- sleuven of putten > 1,2 m;
 - werken met valgevaar van > 5 m;
 - montage of demontage van geprefabriceerde elementen.

alsook de werkzaamheden die een bijzonder risico met zich (kunnen) mee brengen.

7.1 Werkzaamheden met risico voor brand: vuurvergunning

Voor alle werkzaamheden met open vuur, soldeerlamp, las - en snijbrander, slijpwerken, asfalteringswerken, ... enz. moet er, zodra de ruwbouwwerken van elke woning voltooid zijn, steeds voorafgaandelijk aan deze werkzaamheden een vuurvergunning opgesteld worden door de aannemer uitvoerder en de supervisor van de werf.

Het origineel exemplaar van de vuurvergunning wordt afgegeven aan de bouwdirectie. Een kopie wordt meegegeven met de werknemer van het bedrijf en dient steeds aanwezig te zijn op de plaats waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden + een kopie bezorgen aan de veiligheidscoördinator.

De afgeleverde vuurvergunning is slechts geldig voor de opgegeven duur. Wanneer er bekend is of vermoed wordt dat de omstandigheden sedert het uitschrijven van de vuurvergunning hebben gewijzigd, bijvoorbeeld een waarschuwing, dan moet deze vuurvergunning worden ingetrokken en vervangen worden door een nieuwe aangepaste vuurvergunning.

Aan IEDEREEN die de vuurvergunning vraagt, toont de uitvoerder onmiddellijk deze vuurvergunning.

Bij werken met open vlam hoort een juist blusapparaat aanwezig te zijn op de werkplek.

7.2 Werkzaamheden in besloten ruimtes.

Voor alle werkzaamheden waarbij er moet afgedaald worden in tanks, vaten, kuipen, rioolputten, kanalen, ...enz. , moet er steeds voorafgaandelijk aan de werkzaamheden een melding gebeuren bij de bouwdirectie.

De elektrisch aangedreven arbeidsmiddelen zijn van het type klasse II (dubbel geïsoleerd)

Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden door werknemers van of in opdracht van het bedrijf in besloten ruimtes dient de elektrische aansluiting steeds voorzien te zijn van een verliesstroomschakelaar met gevoeligheid van 10 mA, tenzij er gewerkt wordt met een veiligheidsspanning lager of gelijk aan 24 Volt.

7.3 Werkzaamheden aan laagspanningsinstallaties.

1. Tijdens werkzaamheden aan laagspanningsinstallaties gelden voor de veiligheid in de elektrische installaties en het gebruik van elektrische toestellen de A.R.E.I.- voorschriften, inzonderheid artikel 266.03.
2. Werknemers van of in opdracht van een aannemer kunnen uitsluitend elektrische aansluitingen uitvoeren, elektrische borden betreden (artikel 47 AREI) en/of openen, automaten in- of uitschakelen in aanwezigheid van een bevoegde elektricien. Deze elektriciens zal bijzondere aandacht schenken aan:
 - het voorafgaandelijk afschakelen van de installatie en ook nazien of deze buiten spanning is;
 - de correcte uitvoering van de aarding en de beveiligingen tegen elektrocutie;
 - de zekeringen en geleiders die voldoen aan de voorschriften van het AREI i.f.v. het afgenomen vermogen
3. Wanneer werknemers elektrische kabels dienen aan te brengen, zullen zij erover waken dat de andere werknemers van de op de bouwplaats aanwezige bedrijven op een veilige manier (in het bijzonder het verhinderen van struikelrisico's) hun activiteiten zonder problemen kunnen verder zetten.
4. Alle verplaatsbare elektrische bedrijfsmiddelen (stroomverdelers, aftakkingen, aansluitleidingen met steekkers, verlengkabels, koppelstukken,... deze opsomming is exemplatief en niet limitatief) gebruikt door werknemers van of in opdracht van het bedrijf, moeten voor elk gebruik door de werknemers op zichtbare gebreken gecontroleerd worden. Het omwikkelen met isolatieband is verboden.
5. Voor werkzaamheden aan elektrische installaties door werknemers wordt steeds "de vitale vijf" toegepast.
6. Werkzaamheden uitvoeren onder spanning is alleen toegestaan als om dwingende redenen geen spanningsvrije toestand gecreëerd of gegarandeerd kan worden. In dit geval zorgen de werknemers dat

er duidelijke afspraken gemaakt werden met de verantwoordelijke werknemer (instructies);
elk gevaar voor elektrocutie of voor lichtboogvorming uitgesloten wordt;
deze werkzaamheden steeds door twee werknemers uitgevoerd worden die vertrouwd zijn met werkzaamheden onder spanning en bovendien de eerste hulp kunnen verlenen;
alle technische, organisatorische en persoonlijke beschermingsmaatregelen worden genomen;
er uitsluitend gebruik gemaakt wordt van aangepast geïsoleerd materieel;
er steeds gebruik gemaakt wordt van de persoonlijke beschermingsmiddelen (o.a. veiligheidsbril, ...).

ALHEEMBOUW

7.4 Graafwerken

1. Alvorens graafwerken uit te voeren moeten de werknemers van of in opdracht van het bedrijf steeds de lokatie van alle leidingen, kabels,... enz. in de graafzone opvragen bij de bouwdirectie;
2. Artikel 435 van het A.R.A.B. verplicht naargelang de graafwerken vorderen, dat de wanden van de uitgegraven gedeelten, volgens de aard van de grond en van het werk d.m.v. aangepaste technieken te beschermen (vb. aanleg van talud met voldoende hellingsgraad of beschoeiingelementen gebruiken).

De schoringswerken dienen door onderlegd personeel en onder toezicht van een verantwoordelijke te gebeuren. De nodige maatregelen zijn te nemen opdat de kuilen niet zouden dichtvallen. De uitgeschepte aarde moet op veilige afstand van de rand van de uitgraving opgestapeld worden om afschuiving en verzakking te vermijden.

Het verplicht veiligheidslint wordt op een veilige afstand (minimum 1 meter) geplaatst en dient als waarschuwing voor personen. Het veiligheidslint dient geenszins ter vervanging van collectieve beveiligingen, zoals bijvoorbeeld borstweringen, .

3. Wanneer er leidingen, kabels,... enz. onder de oppervlakte aanwezig zijn, is het verplicht verkenningssleuven met de hand te graven. Nadien kan dan de aarde tussen de verkenningssleuven machinaal verwijderd worden, tot op de maximum diepte van de sleuf. Ingegraven elektrische kabels moeten steeds beschouwd worden als zijnde onder spanning.
4. Indien leidingen, kabels,... enz. die niet op de ter beschikking gestelde plannen weergegeven werden worden bloot gegraven, moeten de werknemers dit onmiddellijk melden aan de bouwdirectie. Het graafwerk wordt tot nadere instructies gestopt.
5. Artikel 437bis van het A.R.A.B. verplicht het bedrijf er toe de Technische Inspectie minstens 48 uur voor de aanvang der werkzaamheden schriftelijk in te lichten over het graven van putten of sleuven van meer dan 1.2 meter diepte, als die werken minstens een week duren. Voor onvoorziene of dringende werken moet de melding telefonisch gebeuren, ten laatste op de dag van het begin der werkzaamheden.
6. Voor het betreden van kuilen,sleuven, putten enz. dieper dan 1.5 meter dienen de werknemers van of in opdracht van het bedrijf voldoende aangepaste ladders ter beschikking te stellen (minimum 2).

ALHEEMBOUW

7.5 Werkzaamheden op hoogtes.

1. Wanneer werknemers werkzaamheden uitvoeren op een hoogte van meer dan 2 meter boven de begaanbare vloer, moeten alle noodzakelijke maatregelen genomen worden om de werknemers te beschermen tegen vallen.
2. Geen enkele werkvloer van een verplaatsbare stelling mag aangebracht worden op een hoogte die meer bedraagt dan driemaal de kleinste afmeting van de steunbasis, behalve als de stabiliteit is verzekerd door middel van doeltreffende vasthechtings- of steuninrichtingen.
3. Bij verrijdbare stellingen die zich in rusttoestand bevinden, moeten de remmen op de wielen vastgezet worden. Verrijdbare stellingen mogen alleen verreden worden als er zich geen mensen, materiaal of toestellen op bevinden. Bij het verplaatsen moet grote zorgvuldigheid aan de dag gelegd worden en moet de bodem absoluut zuiver en vlak zijn.
4. Al het stellingmateriaal en elke stelling moet voor gebruik gecontroleerd te worden door een bevoegd persoon en periodiek:
ten minste één maal per week
na langdurige onderbreking der werken
na elke belangrijke wijziging
telkens als de weerstand of de stabiliteit in het gedrang kan zijn gebracht
(artikels ARAB 434.5.1, 5.2 en artikel 441 en artikel 456)

De werkgever is verplicht de nodige opleiding te voorzien voor o.m. de gebruiker of informatie te Voorzien.

Wat ?	Wie ?	Voor wie ?
Gebruiksaanwijzing	Fabrikant	WG die steiger (de)monteert of ombouwt
Sterkte-en stabiliteitsberekening	Fabrikant en / of Personen die beschikken over de vereiste kennis	- WG die steiger (de)monteert of ombouwt ↓ geeft door - WG die de steiger gebruikt
Montage-, ombouw- en demontageschema	Fabrikant of Bevoegde persoon	- WG die steiger (de)monteert of ombouwt ↓ geeft door - Persoon belast met toezicht
Instructienota	Bevoegde persoon	- WG die steiger (de)monteert of ombouwt ↓ geeft door - (WG) WN die de steiger gebruikt

Inhoud van de opleiding	WN die de steiger gebruiken	WN die meewerken aan de (de)montage of de ombouw van een steiger
Maatregelen ter preventie van de risico's dat personen of voorwerpen vallen	X	X
v-maatregelen bij veranderende weersomstandigheden die afbreuk zouden kunnen doen aan de veiligheid van de betrokken steiger	X	X
Voorwaarden inzake toelaatbare belasting	X	X
Begrijpen van het (de)montage- of ombouwschema		X
Veiligheid tijdens de (de)montage of ombouw		X
Ieder ander risico dat de (de)montage of ombouw met zich kan brengen		X

5. Vliegende stellingen (artikel 451.7 A.R.A.B.):
Voor indienststelling en periodiek moet de ballast gecontroleerd te worden.
Voor elke nieuwe indienststelling en na elke werkonderbreking van meer dan 24 uur.

6. Alle ladders gebruikt door werknemers van of in opdracht moeten op de vereiste lengte en in veilige toestand ter beschikking gesteld worden. Ladders die hieraan niet voldoen, dienen onverwijld van het ziekenhuisterrein verwijderd of vernietigd worden. De ladders dienen bovendien goed onderhouden te worden en op geregelde tussenpozen nagezien te worden door een bevoegd persoon. (art. 43 bis A.R.A.B.)
7. Veiligheidsgordels (artikel 158 secties) :
 - dienen gecontroleerd te worden voor indienststelling
 - dienen jaarlijks en telkens de gordel een persoon tijdens een val heeft tegengehouden herkeurd worden door een erkend organisme

ALHEEMBouw

7.6 Gebruik van hefwerktuigen.

1. Heftoestellen, heftoebehoren (artikel 267 e.v. A.R.A.B.), kranen, hoogtewerkers, takels:
dienen gecontroleerd te worden voor indienststelling door een erkend organisme.
al de heftoebehoren dienen alle drie maanden gecontroleerd te worden door een erkend organisme (artikel 281 A.R.A.B.): kabels, lengen, kettingen, hijsbanden, klemmen
al het hefmateriaal dient genummerd te zijn (artikel 269 A.R.A.B.)
het geraamte en het mechanisme dienen alle 12 maanden door een erkend organisme gecontroleerd te worden. (ook hangbakken en hangbruggen)
2. Voor het gebruik van stellingen om materiaal /materieel op te hijsen of voor het aanbrengen van laadbomen, dient een statische berekening te worden uitgevoerd betreffende de geschiktheid voor de grootste last. Deze berekening dient steeds voorafgaandelijk voorgelegd te worden door de verantwoordelijke voor de werkzaamheden aan de bouwdirectie. Stellingen en bijhorende uitrustingen mogen door de werknemers van of in opdracht van het bedrijf nooit zo veranderd worden dat hun berekend draagvermogen beïnvloed wordt. Vrijgave van de stelling gebeurt door het aanbrengen van een goedkeuringsbewijs, in een plastic mapje aan de stelling bevestigd. Als dit mapje leeg is mag de stelling niet betreden worden.

ALHEEMBOUW

7.7 Werkterreinafbakening, signalering en collectieve beschermingsmiddelen.

1. Alle plaatsen die gevaar voor ongevallen kunnen opleveren, moeten door de werknemers onmiddellijk afgebakend, zo nodig afgeschermd en verlicht en bovendien voorzien worden van de noodzakelijke signalering.
2. Alle plaatsen waar gevaar bestaat om te vallen dienen door de werknemers stevig afgedekt te worden, van een vaste leuning voorzien en een duidelijke signalering om ongevallen te voorkomen. De signalering dient door de werknemers op voldoende afstand van het gevaar aangebracht te worden. De collectieve beschermingsmiddelen moeten aangebracht worden voor de aanvang van de werkzaamheden met valgevaar of moeten geïntegreerd worden in het gebouw (vb: in metselen of inbetonneren van een wapeningsnet in de liftschacht, inbetonneren van buisjes aan vloeropeningen, integreren van leuningen in de bekisting)
3. Uitsluitend na het aanbrengen van aangepaste terreinafbakening en veiligheidssignalering mogen roosters, deksels,... e.d. ... enz. weggenomen worden, waarbij de werknemers zichzelf ook steeds dienen te beveiligen.
4. Alle afsluitingen, stellingen, koorden, kettingen,... ... enz. waarover men zou kunnen struikelen, moeten steeds zichtbaar zijn en 's nachts duidelijk gesignaleerd worden of bij afwezigheid van daglicht verlicht zijn.
5. Werknemers mogen nooit signaleringsborden verplaatsen, verwijderen en/of afdekken. Alle signaleringsborden moeten door alle werknemers worden gevolgd. Alle verplaatsingen, verwijderingen of het afdekken van signaleringsborden noodzakelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden van het bedrijf, moeten door de verantwoordelijke werknemer voorafgaandelijk gemeld worden aan de bouwdirectie.
6. Alle straatversperringen noodzakelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden van het bedrijf moet ten minste één week op voorhand door de verantwoordelijke werknemer afgesproken worden met de bouwdirectie.
7. De minimumvoorschriften voor veiligheids- en/of gezondheidssignalering te gebruiken door de werknemers tijdens werkzaamheden of te herkennen door werknemers zijn aangegeven in bijlage 7.
8. Bij het uitvoeren van werkzaamheden moeten de werknemers van of in opdracht van het bedrijf de voorkeur geven aan collectieve beschermingsmiddelen boven persoonlijke beschermingsmiddelen. Slechts bij technische onmogelijkheid mogen de werknemers tijdens werkzaamheden overschakelen naar PBM's.
9. Het vroegtijdig verwijderen van werkterreinafbakening, signalering of collectieve beschermingsmiddelen door werknemers is verboden. Hiervoor moet voorafgaandelijk toelating gevraagd worden bij de bouwdirectie.

7.8 Afvalverwijdering en milieuvoorschriften.

1. Alle werknemers zullen tijdens de werkzaamheden hun plaats van tewerkstelling alsook alle gebruikte toegangswegen tot de plaats van tewerkstelling doorlopend in perfecte staat van orde en netheid houden.
2. Werknemers mogen nooit afval onbeheerd op de bouwplaats achterlaten.
3. Werknemers moeten tijdens werkzaamheden op de bouwplaats alle afval terug meenemen. Indien niet contractueel vastgelegd, wordt het afval onder verantwoordelijkheid en op kosten van hun bedrijf verwijderd.
4. Werknemers zijn verplicht de aard, concentratie en samenstelling van de te lozen afvalstoffen in het afvalwaternet, het afval, de tussenopslag van afval en alle werkzaamheden die een nadelige invloed op het milieu zullen veroorzaken, voorafgaandelijk te melden aan de bouwdirectie.
5. Om te voldoen aan de milieuwetgeving, en om de administratieve verplichtingen correct te laten verlopen moeten de volgende documenten door een werknemer aan de bouwdirectie worden overhandigd :
 - ophalingsattest op het moment dat het afval de bouwplaats verlaat
 - attest dat het opgehaalde afval op een wettelijke, legale manier verwerkt of gestort werdDeze attesten moeten overeenstemmen met de voorgeschreven attesten uit het decreet van 02/07/1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.
6. Alle restanten van afval moeten volgens de aard van de stof afzonderlijk opgeslagen worden. De werknemers zorgen ervoor dat het opslaan van smeermiddelen, gebruikte oliën, motorbrandstoffen, oplosmiddelen,...(niet limitatief) gebeurt volgens alle wettelijke voorschriften. Voor de eventuele schade ontstaan tengevolge van bodemverontreiniging zal het bedrijf aansprakelijk gesteld worden.
7. De werknemers zorgen ervoor dat de bodem van de opslagplaatsen voor afvalstoffen voorzien is van een beschermingslaag, zodat verontreiniging van de bodem in de omgeving en van de riolering volledig uitgesloten is.
8. In de mate dat de werknemers de milieuvoorschriften en afvalverwijdering overtreden, zal de bouwdirectie na het schriftelijk in gebreke stellen, corrigerende maatregelen laten uitvoeren op kosten van hun bedrijf.
9. Alle olievlekken, veroorzaakt door het bedrijf tijdens werkzaamheden dienen steeds met zand of ander absorberend materialen onmiddellijk verwijderd te worden door werknemers van of in opdracht van het bedrijf.
10. In het kader van de emissiewetgeving moeten de werknemers reuk - en lawaaihinder vermijden alsook het verhinderen van vrijkomen van schadelijke gassen.

7.9 Werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en preparaten.

Bij werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en preparaten moeten de werknemers er zorg voor dragen dat :
de gevaarlijke stoffen en preparaten geëtiketteerd worden volgens artikel 723bis van het A.R.A.B.
andere soorten preparaten worden geëtiketteerd volgens artikel 393 van het A.R.A.B.
farmaceutische producten geëtiketteerd worden volgens het KB van 5/6/1975 artikels 18 tot 26.
recipiënten met radio - actieve stoffen voldoen aan het K.B. van 28/2/1963.

Alle recipiënten die gevaarlijke stoffen of preparaten bevatten, zullen eveneens een duidelijke aanduiding bezitten van de inhoud ervan.

BIJLAGEN:**- Offerte:**

Inschrijvingsformulier prijsbieding (bijvoegen bij prijsbieding)

Inschrijvingsformulier beschrijving der wijze der werken (bijvoegen bij prijsbieding)

VGM Charter & Werfreglement (bijvoegen bij prijsbieding)

Ontwerpverslag veiligheidscoördinatie-ontwerp

- Werkformulieren

Kennisgeving aanvang der werken: voorbereid formulier (zie coördinatiedagboek)

Verslag toolbox-meetings: voorbereid formulier (zie coördinatiedagboek)

Lijst Noodnummers (zie definitief veiligheidsplan)

Noodprocedures (zie definitief veiligheidsplan)

Aangifte van arbeidsongeval (zie definitief veiligheidsplan)

- Informatie (zie definitief veiligheidsplan)

Info lijst ongevallenaangifte

Overzicht verplichte controles

Algemene Preventiemaatregelen

Overzicht opdrachten IDPBW

- Werfinrichtingsplannen

	inhoud	Opgemaakt door:	datum
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

- Veiligheidsplannen van aannemers:

	Naam firma - aannemer	ontvangen	opmerkingen
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			